

Європейські газові ринки

Випуск №39

24 – 30 вересня 2018 р.

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH – Центральноєвропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ – тисяча кубічних метрів
ЦСЕ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, середнє значення вищої теплоти згоряння російського експортного газу в Центральній Європі, за даними операторів транскордонних пунктів у регіоні ЦСЕ. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин. Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводиться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

Підсумки

1. Ключові показники і процеси

1.1 Тижневі показники

1.1.1 Об'єми торгівлі

1.2 Процеси

2. Спотові ціни

2.1 Наступної доби

2.2 Спреди NCG-CEGH, Gaspool – польський хаб

2.3 Румунський спотовий хаб

2.4 Протягом доби

3. Ф'ючерси

4. Найважливіші хаби

4.1 NCG

4.2 CEGH

4.3 Польський хаб

5. Газова галузь Німеччини

5.1 Офіційні німецькі дані за підсумками 7 місяців 2018 р.

5.1.1 Баланс

5.1.2 Експорт

5.1.3 Імпорт

5.2 Структура імпорту

5.3 Підсумки

6. Нафта, нафтопродукти і вугілля

6.1 Фактори нафтового ринку

6.1.2 Засідання моніторингового комітету ОПЕК+

7. Економічні фактори.

7.1 Курс валют

7.2 ФРС США підняла ставки

8. *Переглянутий 30.08.18* «Прейскурант «Нафтогаз України» на природний газ з 1 вересня 2018 року, продаж/постачання Компанією якого не підпадає під дію Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.17 №187 (зі змінами та доповненнями)»

8.1 Аналіз

8.2 Повідомлення «Нафтогазу» про зміни в організації реалізації газу

8.3 Повідомлення в Twitter

9. Важливі події

9.1 Результати торгів на європейському електронному майданчику «Газпром експорт»

9.2 Створюється найбільша німецька нафтогазова компанія. Російські корені.

10. Інформація ТБ «Українська енергетична біржа»

СКОРОЧЕНІ ПІДСУМКИ

Денні оптові ціни на природний газ за тиждень обвалилися на \$30-50. Однак, середня тижнева ціна сформувалася на рівні або злегка вище, ніж за підсумками попереднього тижня.

На звітному тижні відбулися політичні події, які мають суттєвий вплив на ціноутворення на газ в Європі. Після виступу 25 вересня президента США в ООН з гострою критикою на адресу Німеччини та особисто А. Меркель за ставку на енергетичний альянс з РФ, ціни на європейських ринках пішли різко вниз, стає можливою відмова від європейсько-американських домовленостей щодо СПГ.

Обсяги торгів спотом на досліджуваних хабах зросли на 7%. Однак, ринок не поспішає суттєво збільшити об'єми, щоб компенсувати відбір з ПСГ в останній місяць, розраховуючи на продовження падіння цін, яке почалося на цьому тижні. Беззаперечним лідером у Континентальній Європі по обсягах торгів є нідерландський TTF; Баумгартен залишається п'ятим хабом Європи.

Спотові ціни подешевшали з понеділка по п'ятницю в середньому на \$35. В Угорщині падіння за 7 днів тижня склало \$50. Однак, за підсумками тижня поставки наступної доби не змінили ціни, а промпти злегка подорожчали (у Польщі суттєво)

Спреди спотових цін. Спред Баумгартена із сусіднім німецьким хабом нівелювався, спред Польща-Gaspool розширився, хоча і звужувався протягом тижня.

Румунський хаб. Середня ціна тижня на поставки наступної доби склала \$239 (231 дол. США/ткм на попередньому тижні). Сумарний тижневий об'єм склав 102 млн. куб. м (87 млн. куб. м).

Ф'ючерси впали в ціні за 5 днів тижня на 20 дол. США/ткм, але за підсумками тижня більшість їх подорожчала на близько 1% (+2% - попередній тиждень), оскільки ф'ючерси почали тиждень з високого рівня цін.

NCG. Середня ціна по всіх ф'ючерсах за підсумками п'ятничних торгів була нижче першого дня торгів на \$21 (+\$11 на попередньому тижні). Однак, середня тижнева ціна ф'ючерсних контрактів NCG підвищилася на 0,7% (+2,2% на попередньому тижні). Найдорожчими за підсумками тижня стали поставки у 4 кварталі 2018 р.

CEGH. Середня ціна всіх ф'ючерсів за підсумками п'ятничних торгів була нижче ціни першого дня торгів на \$23 (+\$10). Однак, середня тижнева ціна по аналогічному минулому тижню комплексу категорій ф'ючерсних контрактів підвищилася на 0,3% (+2,1% на попередньому тижні). Найдорожчими ф'ючерсами стали поставки у лютому 2019 р.

Польський хаб. За підсумками звітного тижня оптові ціни на природний газ у Польщі подорожчали, спот помітно. Середня тижнева ціна ф'ючерсних контрактів, порівняно з попереднім тижнем, підвищилася на 1,0% (+1,3% на попередньому тижні). Польща надалі запасастся газом на 2019 і 2020 календарні роки. На поставки у 2019 календарному році припало 42% тижневих обсягів торгів, у 2020 календарному році – 17%. Поставки у 4 кварталі ц. р. та у 1 кварталі 2019 р. склали разом 21%. Середня тижнева ціна поставок наступної доби підвищилася на 2,2% (+2,8% на попередньому тижні), промптів - на 3,9% (+0,6%). Обсяги спотових торгів (сумарно поставки протягом доби і наступної доби) у Польщі підвищилися у 2,5 рази.

НІМЕЧЧИНА. За підсумками 2017 року, частка РФ в імпорті Німеччини складала 51%, Норвегії – 27%, Нідерландів – 21%. Частка РФ у споживанні Німеччини складала в 2017 р. 54%, а у сумарному надходженні газу в Німеччині (2017 рік - 132,3 млрд. куб. м, Бафа) - 33%. А Д. Трамп озвучив залежність у 35%.

Офіційні німецькі дані за підсумками 7 місяців 2018 р. У липні 2018 р. обсяги імпорту природного газу Німеччини склали 11,3 млрд. куб. м, проти 9,7 млрд. куб. м у липні 2017 р. Ціна природного газу на кордоні Німеччини понизилася до 223 дол. США/ткм з 239 дол. США у червні 2018 р.

Баланс газу. Темпи підвищення обсягів споживання, імпорту та експорту Німеччиною природного газу були в 2018 році вище, ніж у 2017 року. Обсяги імпорту зросли на 16,5%, до 11,3 млрд. куб. м, експорту – на 57,1%. Водночас, скоротилося видобування. І суттєво – на 33,3%.

Експорт. За 7 місяців 2018 р. обсяги експорту природного газу Німеччиною досягнули 27 млрд. куб. м. Це значно вище, ніж експорт більшості газодобувних країн світу за цілий 2017 рік. Результати лише 7 місяців 2018 р. роблять Німеччину восьмим світовим експортером газу.

Імпорт природного газу в липні 2018 року становив 11,3 млрд. куб. м, або на 16,5% більше, в порівнянні з відповідною кількістю того ж місяця 2017 року.

Структура імпорту Німеччини. Частка РФ зросла з 35% у 2012 році до 51% у 2017 р, при одночасному падінні обсягів імпорту з Норвегії та Нідерландів. **Очевидно, слова президента США про критичне зростання залежності Німеччини від імпорту природного газу з РФ мають рацію.**

Нафта, вугілля. Ціни на нафту та нафтопродукти динамічно зростали протягом більшості тижня. За його підсумками, середня ціна бареля маркерної нафти Brent зросла, порівняно з попереднім тижнем, на \$2,97 (+\$0,31 на попередньому тижні), ціна тонни газойля - на \$26,55 (+\$2,25). Вугілля практично не змінило ціни відносно середньої за попередній тиждень.

Курс валют. Протягом тижня євро та гривня здебільшого дешевшали відносно американського долара, однак, завдяки високому початковому курсу середні тижневі курси не змінилися. Середній курс гривні відносно євро впав на 0,5% (-0,8% - попередній тиждень).

«Нафтогаз» продовжує політику монополізації газового ринку України, вимагає від уряду передати йому розподільчі функції (при підтримці певних офіційних чинників США). «Нафтогаз» заснував три дочірні компанії постачання газу, які отримали ліцензії регулятора. Сам «Нафтогаз» імпортуватиме газ та продаватиме його за ринковою ціною своєму торговельному підрозділу «Нафтогаз Трейдинг». «Укргазвидобування» також продаватиме газ «Нафтогаз Трейдинг» і також за ринковою ціною. У свою чергу, «Нафтогаз Трейдинг» продаватиме газ ТОВ «Газопостачальна компанія "Нафтогаз Тепло"» та ТОВ «Газопостачальна компанія Нафтогаз України». Остання реалізуватиме газ населенню. «Нафтогаз» просить Кабінету міністрів України покласти на компанію функції постачальника газу населенню в рамках механізму спеціальних зобов'язань.

**Конкретні ціни публікуються лише у передплатному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»